

Nəğmə qanadlarında yaşayan şair

...Küləkli bir payız günü maşınımız Sumqayıtın "Bulvar" küçəsi ilə hərəkət edirdi. Dünyanın ən böyük gölü olan Xəzərin gözəlliyi aşib-daşırdı. Şahə qalxan, sahile can atan dalğalar göz-könül oxşayırdı. İstedadlı aktyor, vokalçı Elay Xasıyev maşını saxlatdırıb aşağı endi və oxumağa başladı: "Siz qaynar həyatsınız, kükrəyən ağ atınız, nəğməyə qanadsınız, sahili şən, dalğalar, ey öpüşən dalğalar"... Bu həzinlik, duyğusalıq bizi qanadlarına alıb apardı. Gözəl musiqi, gözəl səs, bir də gözəl sözlər ecazkar təsir bağışlamışdı.

Dostlardan biri mahnının bəstəkarı Ramiz Mirişlinin adını çəkdi. Biri dedi ki, Şövkət Ələkbərova da, Flora Kərimova da onu möhtəşəm ifa ediblər, möhürünü vurublar. Mən də gənc dostum Elayın oxusuna "əhsən" deyib bildirdim ki, mahnının sözləri nəğməkar şairimiz İslam Səfəriyə aiddir. Hərə bir yandan "Allah rəhmət eləsin" dedi...

Doğrudan da, yüksək sənət onu yaradanları daim yaşadır. İslam Səfəri 50 ilə yaxındır ki, bizləri tərk edib, amma rəhmətlə xatırlanması onun ölməzliyinə dəlalət edir. Cəmi yarım əsr yaşayıb və yarım əsrdir ki, haqq dünyasına köçüb. Amma yaddaşlarda, xatirələrdə ömrünü davam etdirir.

İslam Səfəri 1923-cü il fevralın 12-də Babək rayonunun Şəkərabad kəndində dünyaya göz açıb. Buradan pərvazlanaraq, Azərbaycan məmləkətinin üzərində daim parlayan bir ulduza çevrilib. Görkəmli şair-dramaturq, tərcüməçi kimi tanınıb, Əməkdar incəsənət xadimi fəxri adına layiq görülüb.

Yubileyi ərəfəsində nəğmə qanadlı şeirlərini yenidən nəzərdən keçirdim. Vətən eşqi, həyat sevgisi, mənəviyyat dərinliyi bir daha könlümü sardı.

*Hərdən düşüncələr sarır insanı,
Çayüstü körpülər asma yolumdur.
Bağrıma basmışam Azərbaycanı,
Araz bir qolumdur, Kür bir qolumdur.*

Onun 60 illiyində Tofiq Bayramın "Kommunist" qəzetində dərc olunmuş "Şairə ehtiram" şeirini oxuyub çox bəyənmişdim. Sonralar bunu Azteleradioda birlikdə çalışdığım qardaşı, Əməkdar jurnalist Hidayət Səfəriyə deyəndə kövrələrkə cavab verdi ki, şairlər möhkəm dost olub-

lar, bir də ki, ürekdən gələn duyğular hər zaman bəyənilir. "Mən İslamdan 9 yaş kiçiyəm, - dedi. - Həmişə qələmdaşları ilə, bəstəkarlarla, müğənnilərlə dostluğunu görüb qürur duyur, fərəhlənirdim".

Həmin söhbət zamanı mən Səfərilərin dünya şöhrətli alim Nəsirəddin Tusi nəslinə aid olduqlarını da öyrəndim və dedim ki, bəlkə də ulu babasının astronomiya üzrə çalışmalarının irsi təsirindəndir ki, İslam Səfəri Azərbaycan səmasının parlaq bir ulduzu olub. Hidayət müəllim gülmüsündü...

İslam Səfərinin 90 illiyi ilə bağlı Prezident İlham Əliyevin 2013-cü ildə imzaladığı sərəncamda qeyd olunurdu ki, o, bütün yaradıcılığı boyu ana dilinin geniş bədii imkanlarından ustalıqla faydalanmış, vətən təbiətinin gözəlliklərini və insanın mənəvi aləminin zənginliklərini tərənnüm edən, yüksək şəriyyəyə malik əsərləri ilə milli ədəbiyyatı zənginləşdirmişdir. Azərbaycan ədəbiyyatının inkişafında özünəməxsus xidmətləri olan şair daim ehtiramla anılır.

Unudulmaz şairimiz İkinci dün-

ya müharibəsində iştirak edib. 3-cü dərəcəli "Şöhrət" ordeni və medallarla təltif olunub. Müharibə illərində qələmə aldığı "Ordumuza ithaf", "Ədəbi gənclik", "Onüçlər", "Əmin

ol, ata!", "Qoşa söyüd", iki dəfə Sovet İttifaqı Qəhrəmanı, general-mayor Həzi Aslanovun xatirəsinə həsr etdiyi "Təzə çiçəklər", "Üçüncü hərbi istemirlik" kimi şeirləri, sözün əsl mənasında barıt qoxulu, həm də sülhərvər olması ilə seçilirdi. Müharibə mövzusu şairin "Sınaq gecəsi", "Çex qızının məhəbbəti", "Yaralı nəğmə", "Qığılcım", "Fırtınalar adası", "Dəfinə", "Ələsgər", "Birinci katib", "İnsan ləpəri", "İki bacı", "Qeyrət qapısı", "Abşeron yatağı" poemalarında da öz əksini tapıb. Amma həzin duyğulu ürək sahibi olan bir şa-

irin nə vaxtsa əlində silah tutmasına az qala inanmaq istəmirsən.

Unudulmaz sənətkarın şeirləri zamanında Azərbaycan hüduqlarını aşılıb, xarici mətbu orqanlarda dərc olunub, geniş oxucu kütləsi qazanıb. Onun "Ana dili" şeiri 1958-ci ildə bir Türkiyə qəzetində "Aziz okucular! Nazarımızdan keçəcək şeir Baküdə yayımlanan "Azerbaycan" dergisində çıkmışdır. Memleket duyğularına tərcüman olduğu üçün aynen dərc edirik!" başlığı altında çap edilib.

İslam Səfərinin dramaturq kimi də böyük uğurları olub. "Göz həkimi", "Ana ürəyi", "Yol ayrıcı", "Xeyir və Şər", "Dədəgünəş əfsanəsi"... müxtəlif vaxtlarda, ayrı-ayrı teatrlarda tamaşaya qoyulub, televiziya ilə göstərilərək, tamaşaçı rəğbətini qazanıb. Onun "İki qardaş", "Badaamlı kəndinin qızı" oçekləri, "Təzə qəsəbədə gülüş", "Məzhəkli itki" novellaları, "İki könül bir olanda" balet-librettosu, "Şərqi qalibləri", "Bir stəkan çay" kinossenariləri və xeyli sayda məqalələri dövrünün nəbzini tutub, yaddaqalan olub.

Şair A.S. Puşkin, M.M.Svetlov, S.Marşak, M.Kərim, M.Tursunzadə, K.Koladze, Y.Dolmatovski kimi tanınmış sənətkarların əsərlərindən uğurlu tərcümələr edib.

Onun "Bakı, sabahın xeyir", "Zərif gülüşüm", "Bir könül sındırmışam", "Qonaq gəl bizə", "Bakılı qız", "Nə vaxta qaldı", "Ana", "Ay qaşı, gözü qara qız", "Ağ xalatlı həkimlər", "Gəncliyimi gəzirim", "Aylı gecələr" və s. mahnıları dillər əzbəridir, sevilə-sevilə oxunur və dinlənir. Cahangir Cahangirov, Səid Rüstəmov, Arif Məlikov, Qənber Hüseynli, Ramiz Mirişli, Emin Sabitoğlu kimi ünlü bəstəkarlar onun sözlərinə gözəl musiqilər yazıblar.

Xəzər dənizində "İslam Səfəri" gemisi üzür. Bakıda adına küçə var, yaşadığı binaya bərelyefi vurulub, Naxçıvanda oxuduğu 1 nömrəli məktəbə də onun adı verilib. Ürəklərdə ucalan abidəsi isə daha əzəmətlidir.